

“GALERIJA UMJETNINA NIJE LUKSUZ VEĆ NAMIRENJE JEDNE NACIONALNE, KULTURNE I SOCIJALNE POTREBE.”, Ivo Tartaglia, 1931. godine.

BOŽO MAJSTORVIĆ □ Galerija umjetnina, Split

sl.1 Galerija umjetnina Split, 2003.

Ideja o formiranju Galerije umjetnina kao muzejske ustanove koja bi stručno skrblila o golemom umjetničkom naslijeđu i bila potpora mladom umjetničkom naraštaju, prvi je put javno obznanjena 1908. godine prigodom Prve dalmatinske umjetničke izložbe. Bila je to logična posljedica svekolikog nastojanja jednog začudnog i burnog vremena. Brojno i osebujno društvo umjetnika, književnika, glazbenika i arhitekata, koje se vratilo ili se tek spremalo na školovanje diljem Europe, davalo je poseban šarm Splitu početkom 20. stoljeća. Organizacija i uspjeh Prve dalmatinske umjetničke izložbe, kojom je grad otvorio vrata modernoj umjetnosti, zoran su pokazatelj vremena i ljudi koji su se znali oduševljavati i raditi za opće dobro. Građanstvo je uzvratilo jednakim entuzijazmom. Broj od 10.000 posjetitelja dostatan govori sam za sebe, ako se podsjetimo da Split tada ima 20.000 stanovnika. Tom prigodom dalmatinski namjesnik Nikola Nardelli otkupio je više djela za buduću Galeriju. Stoga nije čudno oduševljenje idejom da se vebna prošlost i zahuktala mladost stave pod sigurni galerijski krov. Kao legitimni izraz građanskog društva i svijesti o vrijednosti i značaju umjetničke reprezentacije kao i njezina skupljanja i čuvanja, aktivnost vezana uz Galeriju u sljedeća dva desetljeća temeljila se na prikupljanju umjetnina i promicanju te hvale-vrijedne ideje. Galerija umjetnina svečano je otvorena 1. prosinca 1931.

U nedostatku specijaliziranih muzejskih ustanova Galerija je kroz svoju povijest djelovala unutar otvorenoga koncepta i funkcionirala kao pinakoteka, muzej moderne i suvremene umjetnosti. Briga za baštinu, ali i promicanje suvremenih likovnih htijenja rezultiralo je specifičnim i raznolikim fondusom u kojem je gotovo 3.200 djela, a vremenski obaseže od 14.

stoljeća do danas. U starijem dijelu, pod jedinstvenim nazivom zbirka starih majstora, sabrana su djela domaćih i stranih umjetnika. Među značajnijim umjetninama tog dijela fundusa radovi su pripisani najvećem venecijanskom slikaru 14. stoljeća Paolu Venezianu, potom tu su djela Andrije Alešija, Albrechta Dürera, Andrije Medulića, Mateja Ponzonija. Galerija čuva cijeli niz renesansnih i baroknih slika, uglavnom venecijanskih umjetnika. Izuzetno je zanimljiv i korpus kretsko-venecijanskih (15. do 18. st.), ruskih (17. do 19. st.) i bokokotorskih (18. i 19. st.) ikona. U Galeriji umjetnina čuvaju se ponajbolji radovi dva značajna umjetnika 19. stoljeća, Jurja Pavlovića i Ivana Skvarčine. U zbirkama moderne i suvremene umjetnosti, koje su i najbrojnije, kvalitetom i brojnošću ističu se djela Vlaha Bukovca, Branislava Deškovića, Mate Celestina Medovića, Emanuela Vidovića, Ignjata Joba, Jurja Plančića, Marina Tartaglie. Galerija se može pohvaliti i kapitalnim djelima Ivana Rendića, Ivana Meštovića, Vladimira Becića, Oskara Hermana, Ljube Babića, Jerolima Miše, Ljube Ivančića, Ante Kaštelančića, Ede Murtića, Koste Angeli Radovanija, Dušana Džamonje, Ive Dulčića, Antuna Masle, Slavka Kopača, Branka Ružića, Ferdinanda Kulmera, Ivana Kožarića, Đure Sedera... Galerija posjeduje i djela značajnih slovenskih i srpskih umjetnika, a posebna vrijednost i svojevrsan kuriozitet jesu radovi Puvisa de Chavannesa, Egona Schielea ili Georga Grosza.

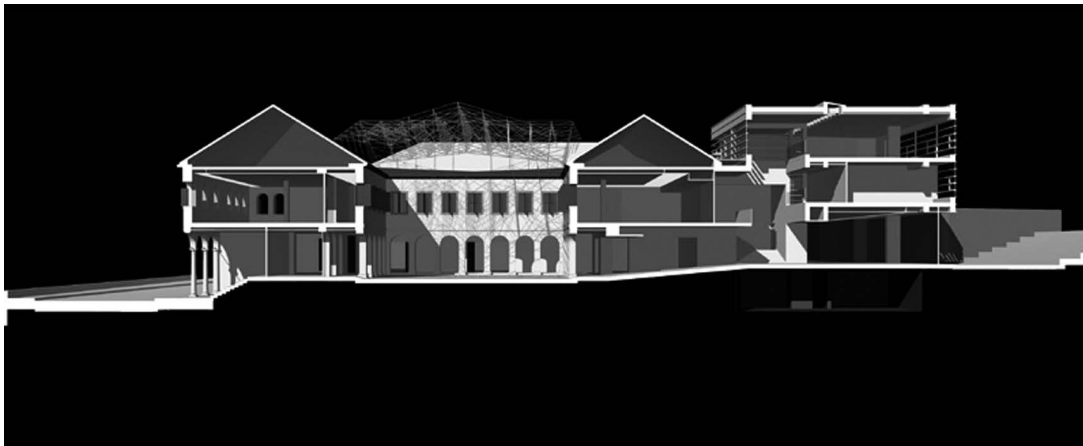
Prateći povijest Galerije umjetnina, jasno se zamjećuje nesklad između vrijedne umjetničke baštine o kojoj se skrbi, uloge u kulturnom životu grada, entuzijazma djelatnika i pokrovitelja Galerije (Ivo Tartaglia, Kamilo Tončić, Kruno Prijatelj) i prostornih (ne)prilika Galerije umjetnina. Privremeno unajmljena stambena zgrada u

PROJEKT ADAPTACIJE I NADGRADNJE
ZGRADE GALERIJE UMJETNINA

ARHITEKTONSKI PROJEKT
ARP d.o.o., Split

Autor: Vinko Perčić, dipl. ing. arh.
Koautor: Dinko Perčić, dipl. ing. arh.
Suradnik: Samuel Martin, dipl. ing. arh.

MUZEOLŠKI PROGRAM
Božo Majstorović
Suradnici: Jasminka Babić, Eleonora Klein,
Iris Slade, Mia Tomić

sl. 2 Uzdužni presjek Galerije umjetnina Split
Izradio: Arhitektonski studio ARP, Split

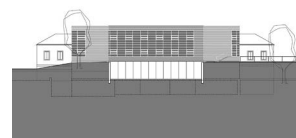
Lovretskoj ulici postala je njena sudbina. Povijest nastojanja da se Galerija umjetnina adekvatno udomi traje doslovno koliko i povijest ustanove. U brošuri *Prikaz rada 1931. i 1932. Galerije umjetnina*, tiskanoj 1933., nalazi se shematski prikaz nove galerijske zgrade. Riječ je projektu profesora Srednje tehničke škole u Splitu, dr. Zdenka Tončića-Sorinjskog, koji se prostornom i oblikovnom artikulacijom naslanja na, u europskim razmjerima cijenjenu, zagrebačku školu arhitekture. Do realizacije tog projekta nikada nije došlo. Istodobno, Emanuel Vidović, koji se za osnivanje Galerije umjetnina zalagao još od početka stoljeća, predlaže da *bi najbolje bilo kad bi, nakon iseljenja bolnice iz stare zgrade na gradskim zidinama kod Perivoja, u nju prešla Galerija s Lovreta*. Treći pokušaj rješenja vezan je uz izgradnju zgrade Primorske banovine potkraj tridesetih godina. Prema planu, uz glavnu zgradu Banovine s južne strane trebalo je podići manju zgradu za stan bana i prostorije bankskog vijeća. Osnivanjem Banovine Hrvatske 1939. godine u Splitu je ostala samo Ispostava banske vlasti, pa je objekt za navedene funkcije postao nepotreban. Za isti položaj projektiran je jedan manji objekt koji je trebao poslužiti kao Paviljon likovnih umjetnosti. U njemu su se trebale održavati izložbe i preseliti Galerija. Započeti radovi prekinuti su početkom rata 1941. godine. Ni nakon rata nisu prestala nastojanja da se Galerija umjetnina dostojno udomi. Nakon višegodišnjih rasprava, 1973. usuglašeno je da je najpogodnija lokacija na predjelu Meja između Galerije Ivana Meštrovića i Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika. Na žalost, dalje od postavljanja kamena temeljca 1978. godine nije se krenulo. U posljednjem desetljeću glede Galerije umjetnina opet se nalazimo na početku. Prestankom djelovanja Muzeja revolucije iznova je aktualizirana ideja o smještaju Galerije umjetnina u Staroj bolnici.

Polazeći od temeljnih činjenica i načela (Splitu je neophodna Galerija umjetnina kao mjesto susreta s prošlošću i suvremenošću; fundus Galerije umjetnina je među najdragocjenijim u Hrvatskoj; stanje je fundusa zbog neadekvatnog smještaja krajnje zabrinjavajuće; trenutni su prostorni uvjeti ispod svih standarda; rješenje ne smije biti parcijalno i Galerija ne može biti

prostorno dislocirana; rješenje mora sadržavati projekciju rada Galerije umjetnina u budućnosti), djelatnici Galerije smatrali su, a u tome su imali podršku struke i javnosti, da je zgrada Stare bolnice optimalno rješenje. Njeni gabariti u sadašnjem trenutku zadovoljavaju potrebe Galerije. Uz neophodnu adaptaciju riješio bi se problem depoa i stalnog postava. Uz prostor za povremene izložbe, svoj primjeren smještaj našli bi bogata galerijska knjižnica, arhiv i restauratorska radionica. Uvažavajući navedene činjenice i argumente, s jasno izraženom voljom da se Galerija umjetnina konačno adekvatno udomi, Poglavarstvo grada Splita donijelo je 2001. godine za Galeriju umjetnina presudnu odluku. Dodijeljena joj je na korištenje zgrada Stare bolnice, odnosno bivšeg Muzeja revolucije. Nije potrebno naglašavati da muzeji tipa Galerije umjetnina u svakoj sredini zauzimaju najreprezentativnije prostore, a pogled na Dioklecijanovu palaču i zaštitnički zagrljaj baroknih bedema u pozadini, neprijeporno su jedinstven ambijent. No, najvažnije je da sama zgrada uz primjerenu adaptaciju i opremljenost može zadovoljiti visoke muzejske standarde. Mogućnost aktiviranja dijela unutrašnjosti bedema Cornaro za potrebe Galerije umjetnina u budućnosti čini ovaj prostor idealnim, imajući na umu njen očekivan i prirodan rast.

U skladu s navedenim Zaključkom Galerija umjetnina i arhitektonski biro ARP započeli su rad na *Projektu sanacije i preuređenja zgrade ex. Stare bolnice*. Zbog složenosti projektnog zadatka, potrebe uvažavanja postojeće građevinske strukture kao i izrazito osjetljiva prostornoga konteksta, poslu se moralo pristupiti vrlo pažljivo. U promišljanje projekta aktivno se uključilo i Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine u Splitu. Uz njihovu stručnu pomoć, napore projektanta i stručnih djelatnika Galerije umjetnina definiran je Arhitektonski projekt adaptacije i nadogradnje zgrade Galerije umjetnina, koji svojom sadržajno-prostornom artikulacijom pruža mogućnost optimalnog funkcioniranja muzeja u zadanim prostornim gabaritima, respektirajući temeljne muzejske funkcije i njegovu društvenu ulogu.

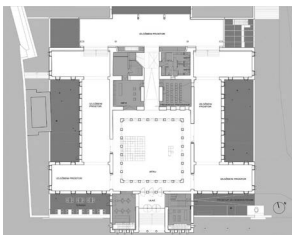
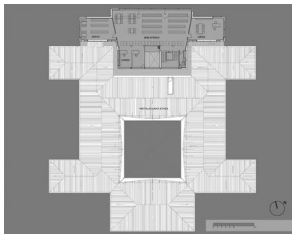
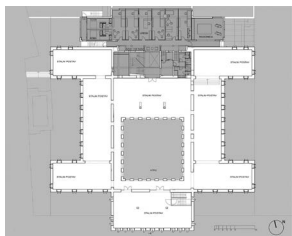
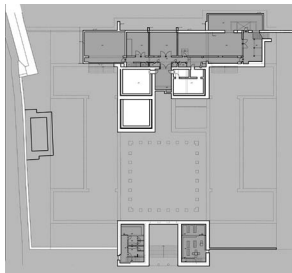
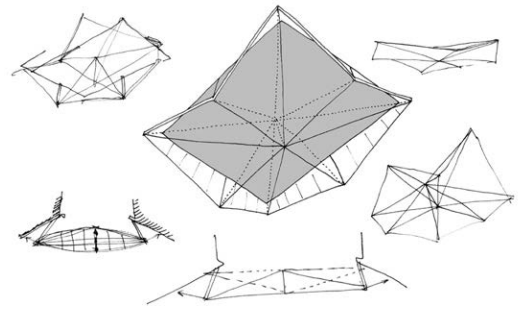
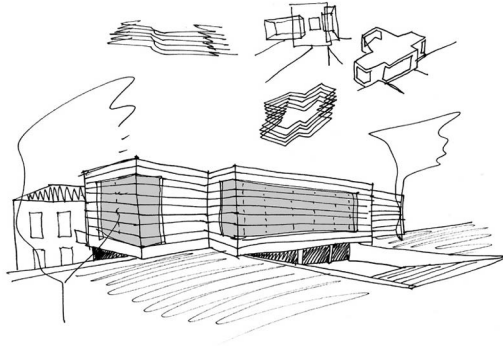
Zgrada u Ulici kralja Tomislava 15, u današnjem obliku je rezultat dviju faza gradnje u 19. stoljeću, te adaptaci-

sl.3 Galerija umjetnina Split, arhitektonski presjeci: jug, sjever, istok, zapad

sl.4 Skica unutrašnjeg prostora Galerije umjetnina, Split s definiranim sadržajima:
Vinko Paračić, dipl. ing. arh

sl.5 Skice krova: Vinko Paračić, dipl. ing. arh

sl.6 Tlocrt podruma; Tlocrt prizemlja;
Tlocrt prvog kata; Tlocrt drugog kata;

je u muzejski prostor (Muzej revolucije) 1977. godine prema zamisli arhitekta Vuke Bombardellija. Radi pojašnjenja razloga za rekonstrukciju zgrade navodimo osnovne elemente analize postojećeg stanja sa stajališta vrijednosti objekta, kvalitete građevinskih radova, funkcionalnosti i oblikovanja.

▫ Položaj objekta je njegova najveća vrijednost. Zgrada se nalazi na jednoj od glavnih pješačkih komunikacija u središtu grada, u neposrednoj blizini sjevernog zida Dioklecijanove palače, "uronjena" u barokni bedem Cornaro kojemu je zatvorila prilaz sa južne strane i na taj način pomogla da izbjegne sudbinu ostalih pot puno ili djelomično porušenih bedema.

▫ Prethodnom adaptacijom stare bolnice u Muzej revolucije uklonjeni su tragovi nekadašnjeg oblikovanja i polikromije.

▫ Kao posljedica dotrajalosti i loše izvedbe na kosim i ravnim krovnim plohama sjevernog dijela objekta pojavila su se oštećenja koja su prouzročila prokišnjavanje objekta. Detaljan opis karaktera oštećenja građevine sadržan je u elaboratu Instituta građevinarstva Hrvatske. Potrebna sanacija tog dijela objekta opravdava izgradnju nadgrađa koje bi ispravilo građevinske nedostatke i omogućilo kvalitetnije funkcioniranje novih sadržaja u objektu.

Električne i ostale instalacije su u vrlo lošem stanju ili potpuno neupotrebne. Velik dio otvora na pročeljima nije moguće otvoriti ni održavati. Isto tako, nedovoljna je termička i svjetlosna zaštita prostora. Vanjski prostori neposredno uz objekt neuređeni su i izvan funkcije, te izloženi devastaciji.

▫ Funkcionalni nedostaci sagledani surespektirajući potrebe novog sadržaja. Stoga postojanje otvorenog atrija u takvoj organizaciji prostora, pored izvjesnog mediteranskog šarma, predstavlja funkcionalni nedostatak. Osim toga, južni dio objekta, bez vjetrobrana, nije "toplom vezom" spojen s izložbenim dvoranama, već se iz tog prostora izlazi u atrij, da bi se ponovno ušlo u zatvorene prostore.

▫ Nepovoljan je i odnos izložbenih prostora i uredskih prostorija. Uredi zauzimaju znatan dio površine I. kata. Nedostaju logične veze unutrašnjih i vanjskih prostora

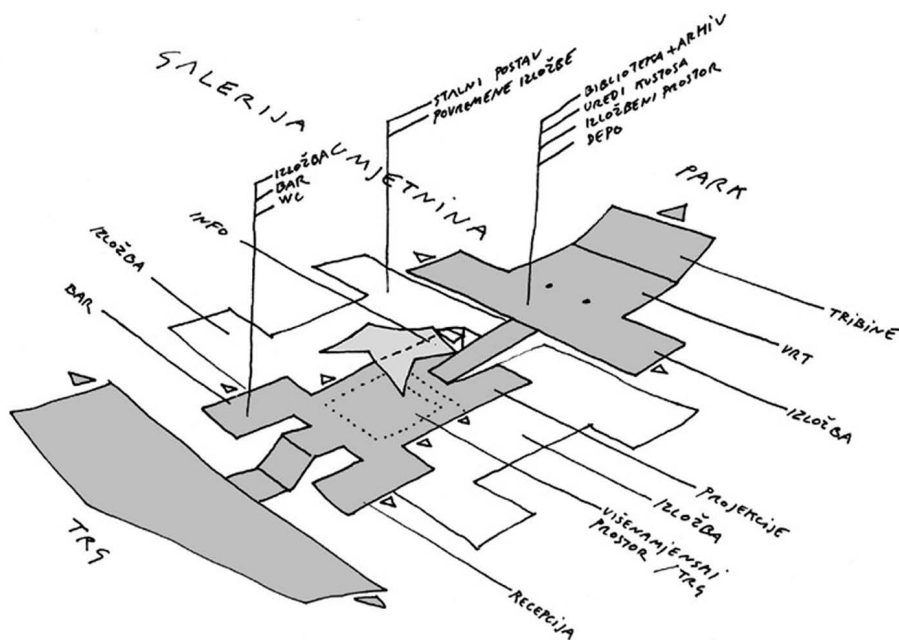
što osiromašuje potencijal objekta, a okoliš je prepušten devastaciji jer je izvan kontrole i funkcije. Programski zahtjevi od strane investitora koji su prethodili projektiranju bili su sljedeći:

- postojeće prostorne kapacitete maksimalno iskoristiti za izlaganje i pohranu umjetnina - iznad sjevernog dijela građevine nadograditi uredske i studijske prostore, restauratorsku radionicu i biblioteku, te time istodobno sanirati oštećenja i manjkavosti postojećih krovnih ploha i dograđenih konstrukcija
- natkrivanjem atrija oblikovati središnji zatvoreni polivalentni prostor
- unutar postojećega gabarita smjestiti sve pomoćne sadržaje nužne za kvalitetno funkcioniranje Galerije
- omogućiti kretanje hendikepiranim osobama po Galeriji
- instalacijskom opremom zadovoljiti stroge uvjete zaštite i osiguranja

Na temelju analize postojećeg stanja i programa investitora, te zahtjeva postavljenih Izvodom iz Detaljnog plana uređenja (DPU) povijesne jezgre, po kojemu se zahvati na rekonstrukciji objekta mogu izvesti unutar postojeće tlocrtne konture objekta i do visine najviše kote krova, izrađena je projektna dokumentacija koja je obuhvatila nekoliko cjelina:

- U južnom prijamnom dijelu zgrade predviđa se s istočne strane otvaranje ulaza s rampom za hendikepirane osobe, te nova organizacija prijamnog prostora s garderobom.
- U zapadnom dijelu prijamnog prostora planiran je café bar s vrtom terasom.
- Atrij se planira kao višenamjenski prostor koji je moguće koristiti kao predvorje (lobby), prostor za performativne umjetnosti, za informacije i komunikaciju te izlaganje umjetnina većih dimenzija. Osmišljen je i kao javni prostor koji afirmira aktivnosti Galerije. Radi ostvarenja te zamisli potrebno je natkriti atrij laganom metalnom ostakljenom konstrukcijom.

Konstrukcija je projektirana na način da omogući logičnu i jednostavnu odvodnju kišnice, ne prijeđe rub

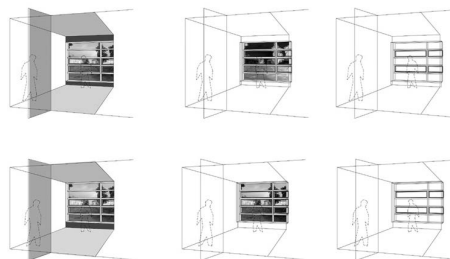
sl.7 Skica Galerije umjetnina Split, pogled sa stražnje stranisl.

krovnog vijenca, zadrži postojeći sat u volumenu atrija, te omogući osvjetljenost što sličniju otvorenom prostoru. Osim zaštite od sunca predviđena krovna konstrukcija pružala bi kvalitetnu akustičnu i termičku zaštitu, uz mogućnost provjetravanja prostora. Zbog toga se ostakljeni krov atrija oslanja na ojačani vijenac zidnih ploha dvorišta i preko sidrenih konstrukcija kroz tavan do druge linije nosivih zidova. Konstruktivni sistem čine profili koji nose staklo, kose sajle i vertikalne šipke. Okviri staklenih ploha zajedno s potkontstrukcijom dio su prostorne rešetke čiji su elementi pretežno vlačni, pa time i minimalnih poprečnih presjeka što cijeloj konstrukciji daje lakoću. U prostoru atrija zamijenit će se i pod radi lakšeg održavanja i odvijanja različitih aktivnosti, ugraditi sustav podnoga grijanja, te priključci za opremu.

▫ U središnjem dijelu objekta ukidaju se postojeće stepenice i zamjenjuju rampom koja povezuje atrij i sjevernu izložbenu dvoranu. Rampa kao važna prostorna veza unutar galerije služi i za olakšano kretanje hendikepiranih osoba te transport umjetnina.

Zapadno od rampe predviđene su glavne stepenice, a istočno sanitarni čvorovi. Iako su stepenice smještene bočno, njihova geometrija i visoki prostor s nadsvjetlima, koji se nad njima otvara, sugeriraju značaj vertikalne veze. One čine jasnu i logičnu vezu prizemlja s izložbenim i uredskim prostorima na kat.

▫ Nadogradnjom i sanacijom sjevernog dijela objekta omogućava se smještaj upravnih, radnih i tehničkih prostorija galerije. Ovim zahvatom rješava se niz problema konstrukcije tog dijela objekta nastalih zbog loših karakteristika tla, neadekvatnih temelja, oštećenja postojeće krovne ploče i potpornih zidova, kojih je posljedica propuštanje vode kroz krovove i zidove. Prema

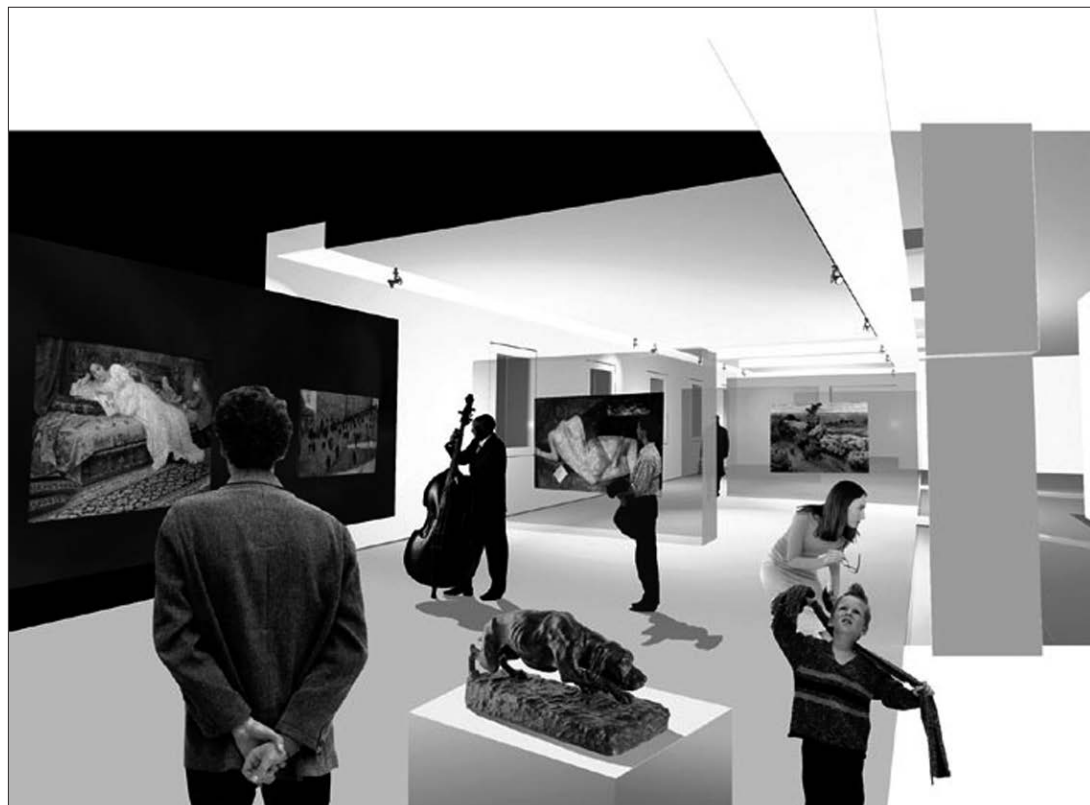
zahtjevima Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu, nadogradnja se oblikovano jasno razlikuje od starijeg dijela građevine. Izvorni izgled kosa krovništva se zadržava, a nadogradnja se odmiče od rubova krova gdje se formira kanal za odvodnju oborinskih voda te se uklanja nadzemni dio dogradnje nastao posljednjom adaptacijom 1977. godine.

▫ U ovom sjevernom dijelu objekta, gdje su najveće intervencije, formiraju se novi sadržaji po etažama. Tako se iskapanjem zapadnog dijela podruma unutar postojećih gabarita objekta stvara dodatni prostor depoa, te prošireni prostori strojarnica i instalacijske opreme. Rušenjem postojeće stropne ploče prizemlja, zbog male nosivosti i izgradnje sjeverozapadnog dijela podruma, rekonstruira se izložbeni prostor. Ostakljena stijena prema vrtu zamjenjuje se kliznom koja omogućava laku vezu sa sjevernim vrtom.

▫ Na prvom katu oblikuju se uredski prostori, restauratorska radionica i apartmani za goste, a na posljednjem nivou smještena je biblioteka, arhiv, soba za sastanke i

sl.8 Skice ureda: Vinko Paračić, dipl. ing. arh

sl.9 3D Prikaz interijera nove Galerije umjetnina, Split

uredi. Iz ovih prostorija izlazi se na krovnu terasu s koje je omogućeno servisiranje odvodnih kanala, krovnih ploha, tavana i evakuacija u slučaju požara.

▫ Najveći dio prizemlja namijenjen je povremenim izložbama i galerijskim događanjima, a izložbeni prostori na katu stalnom postavu. Uređenje izložbenih prostora u prizemlju obuhvatit će otvaranje vrata prema istočnom i zapadnom vrtu, izradu završnih slojeva poda, te zamjenu postojećeg stropa spuštenim, u koji su ugrađena rasvjetna tijela i klimatizacijski uređaji. Na prvom katu porušit će se pregradne stijene ureda kako bi se oblikovao jedinstveni izložbeni prostor.

Budući da je teško zamisliti organizaciju ovakva sadržaja u središtu grada bez odraza na vanjski prostor, izradili smo i prijedlog korištenja okolnih prostora. Nakon premještanja parkirališta u Nodilovu ulicu uza zapadni zid parcele, prostor između galerije i sjeverozapadne kule Dioklecijanove palače može se oblikovati kao koso položena ploha trga bez nezgrapnih denivelacija, prikladna za izlaganje umjetnina ili događanja na otvorenome. Isto tako zapadne i istočne niše u okolnom vrtu, oblikovane krilima razvedenog objekta, mogu se koristiti kao vanjski izložbeni prostori zaštićeni od neželjenih posjetitelja. Iako je ovo samo prijedlog uređenja koji nije obvezujući, vjerujemo da će biti inicijalan u uređivanju tih prostora.

Možemo zaključiti da je zadani prostor uz neophodne intervencije prilagođen potrebama muzejske institucije. S obzirom na funkciju pojedinih prostora, odnosno na

karakteristične sadržaje kojima su namijenjeni, te na stupanj njihove otvorenosti, predloženo rješenje nudi optimalno i funkcionalno korištenje zgrade. Prizemlje je namijenjeno raznolikim sadržajima s relativno brzim ritmom izmjene koji kontinuirano privlače posjetitelje. Pored izložbene djelatnosti u za to namijenjenim prostorima, natkriveni atrij i sjeverno otvoreno dvorište pružaju reprezentativne prostorne mogućnosti za intenzivan kulturni život grada: koncerte, predstave, predavanja, promocije... Café, muzejski dućan, specijalizirana knjižara i cyber café postali su standardni muzejski sadržaji koji posjetitelju pružaju široku lepezu ponude i mogućnost informiranja. Ovakvom artikulacijom prostora i kretanja afirmiran je natkriveni atrij koji postaje interni trg, polazna i završna točka kretanja kroz objekt, mjesto susreta i ugodnog boravka. Natkrivanjem atrija omogućuje se termička regulacija, čime prostor postaje pogodan za aktivnosti tijekom cijele godine. Prostor na katu namijenjen je izlaganju stalnog postava. Tako će jedinstveni i dragocjeni fundus Galerije umjetnina napokon biti na adekvatan način prezentiran. Sjeverno krilo, izuzev izložbenog prostora u prizemlju, prostorno i sadržajno je odvojeno od stalnog postava i dio je radno-tehničkog prostora. Smještanjem uredskih i radnih prostora iznad postojeće terase, uz natkrivanje atrija, učinjen je iskorak u odnosu na zatečeno stanje. Smatramo da prostorni i funkcionalni zahtjevi to opravdavaju. Naime, uz rješavanje velikog problema prokišnjavanja sjeverne terase i ravnoga krova sjevernoga krila zgrade, navedenom nadogradnjom osigu-

rava se više prostora za stalni postav. Novi prostori bi zajedno s depoima, radionicom i skladištem u podrumskom djelu zgrade činili funkcionalnu i odvojenu cjelinu. Funkcionalnim rasporedom svi navedeni prostori mogu djelovati kao cjelina ili samostalno, što je vrlo bitno s obzirom na sadržaj i sigurnosni režim.

Realizacijom projekta Galerije umjetnina grad Split imao bi višestruku korist. Prije svega, riješio bi se jedan veliki kulturološki problem, što bi ujedno bila i konkretna potvrda osviještenosti kao osnovnog preduvjeta, ali i moralnog imperativa, kolektivne odgovornosti za vlastitu prošlost, sadašnjost i budućnost. Grad bi u svom središtu dobio izuzetno živ i atraktivan sadržaj, na usluzi građanima i posjetiteljima, u jednom reprezentativnom prostoru sukladnom neprocjenjivoj vrijednosti cjelokupnoga konteksta.

"A GALLERY OF WORKS OF ART IS NOT A LUXURY BUT THE FULFILMENT OF A NATIONAL, CULTURAL AND SOCIAL NEEDS.", IVO TARTAGLIA, 1931.

The idea of founding a Gallery of Art as a museum institution that would professionally care for a vast artistic heritage and serve as a support for young artists was first put forward publicly in 1908 on the occasion of the First Dalmatian Exhibition of Art. This was a logical consequence of comprehensive aspirations of a remarkable and tempestuous time. The numerous and distinctive group of artists, writers, musicians and architects, who had returned from studies all over Europe or who were about to embark on them, provided a particular charm to Split at the beginning of the 20th century. The organisation and the success of the First Dalmatian Exhibition of Art, through which the city opened its doors to modern art, are a vivid indication of the time and the people who knew how to thrill and work for the common good. The public response was equally enthusiastic. The number of 10,000 visitors speaks for itself, especially if we keep in mind the fact that Split at that time had no more than 20,000 inhabitants. The activities linked with the Gallery over the next two decades were based on collecting works of art and promoting this commendable idea. The Gallery of Works of Art had its grand opening on December 1st 1931.

The care for the heritage, as well as the promotion of contemporary artistic tendencies, resulted in specific and diverse holdings that number almost 3200 works dating from the 14th century to the present day. When looking at the history of the Gallery of Works of Art we can clearly see a discrepancy between the valuable artistic heritage that it cares for, its role in the cultural life of the city, and the

enthusiasm of the staff and the Gallery's patrons (Ivo Tartaglia, Kamilo Tončić, Kruno Prijatelj) on the one hand, and the inadequate space it is housed in on the other. The history of attempts to properly house the Gallery dates back to its very beginning. In 1973, after years of debate, it was agreed that the most suitable location would be in the district of Meja, between the Ivan Meštrović Gallery and the Museum of Croatian Archaeological Monuments. Unfortunately, the project ended with the ceremony of the laying of the foundation stone in 1978.

With respect to the Gallery of Works of Art, in the past decade we are again at the beginning. With the closing of the Museum of the Revolution, the idea was again put forward to house the Gallery in the Old Hospital.

Starting out from the basic facts and principles (that Split needs to have the Gallery of Works of Art as a place where the past and present meet; that the holdings of the Gallery are among the most precious in Croatia; that the state of the holdings is a cause for grave concern because of inadequate storage; that the present conditions in no way meet accepted standards; that the solution should not be partial, and that the Gallery should not be divided between several locations; that the solution must encompass a vision of the works of the Gallery of Works of Art in the future), the professional staff of the Gallery were of the opinion that the Old Hospital building is the best solution at present, and in this they received the support both of professional colleagues and the public. With the necessary refurbishment of the building, this location would also solve the problem of storerooms and permanent exhibition rooms. Along with rooms for temporary exhibitions, there would also be room for the large Gallery library, archives and a restoration workshop. Taking into account these facts and arguments, with a clearly expressed will for finally finding a proper home for the Gallery of Works of Art, the Split Town Hall made a crucial decision with respect to the Gallery. It allowed it to use the Old Hospital building that used to house the Museum of the Revolution. We need not stress that museums like the Gallery of Works of Art are everywhere housed in the most representative buildings, and the view of Diocletian's Palace and the protective embrace of Baroque fortifications in the background doubtlessly provide a unique setting.

On the basis of the analysis of the existing situation and the investor's programme, according to which reconstruction work on the building can only be done within the existing ground plans up to the level of the top of the roof, a project was elaborated that encompassed several sections. Since it is difficult to imagine organising such a facility in the city centre without having an impact on the area around it, we have also drawn up a proposal for utilising the surrounding space.

The finished project of the Gallery of Works of Art will provide multiple benefits to the city of Split. Above all, it will solve a great culturological problem; the city will have in its centre an exceptionally vibrant and active facility, serving citizens and visitors alike, in a representative building in line with the priceless value of the entire context.